

20910

ДВЕ ИЗЛОЖБИ ВО ПРОСТОРИИТЕ НА УМЕТНИЧКАТА ГАЛЕРИЈА

СКУЛПТУРАТА КАКО ПРЕЧИСТЕН ЛИКОВЕН ТРЕТМАН

Драган ПОПОСКИ — ДАДА ја про-
должува својата скулптурска вокација
и тенденција кон пречистување на фор-
мата, но сега тоа го чини во мермер,
изразен материјал, медиум кој во сегаш-
ниот творечки момент сигурно ги задо-
волува неговите ликовни стремежи. Тоа
е среќно проткажување на изворниот
материјал од неговиот роден град При-
леп-тутунот и мермерот, што нè усме-
рува на помислата и за фолклорниот
момент во неговата работа.

Уметникот поаѓа од тутуновиот лист
за да ја развие својата скулптурска
идејност, изразувајќи го со тоа битот на
еден современ творец. Тој реален пој-
довен мотив што како листен лајтмотив
се движи од скулптура до скулптура, му
пружа на уметникот можност да ја раз-
вие својата ликовна насоченост до ед-
на поширока изразна можност и попреч-
истен ликовен третман. Искуството
стекнато преку општеството на тие рас-
тителни сегменти кои како кружни и
прстенести форми се шират и растежу-
ваат, е уште една можност за фино и
лирско обликување во мермер, облику-
вање кое во основа го задржува својот
појдовен момент, но веќе пречистен и на
моменти само стилизирано врежан во
белот мермер претендирајќи кон една
опшгост и чиста ликовна симболика.
Локалниот и „ограничениот“ се надмину-
ваат преку развидната вметнатост на
листниот елемент во склопот на секоја
поединечна композиција. Издолжената
вертикална поставеност на скулптурата,
која е во исто време во рамнотежа и
момент на стремеж, некогаш претста-
вена како спонтан и змиуесто издо-
жена лента, или како хоризонтално раз-
влечена композиција со неочекувано
раздвижени засеци која по својата оп-
тичка сензација е поконежна.

Користејќи само еден детал од неог-
раничениот број на форми уметникот
би дошол во нездраво настојување и
искуство да го анализира тој единствен
мотив, но тука се крие уште еден доказ
дека Драган Попоски е спремен да ја
надмине ограниченоста на појдовниот
мотив што произлегува од формално-ви-
зуелната суштина на листот, преку едно
нежно варирање на формите на иста
тема; преку повторливоста што е секо-
гаш нов обид да се извлечат од мерме-
рот со принуда нови можности во однос
на формата, која често преминува во
лирска медитација; секогаш со една
суштина на органска целина што како
фина нишка се развива низ тие кружни
низови кои најразновидно се извиваат
и моделираат, напиати како напастени
и тешки дипли, час како будене на фор-
мата која се раѓа од белата маса на
мермерот или како полетно извивање на
птицата.

Податливоста на мермерот за моде-
лирање е помала од податливоста на др-
вото. Па и овој момент, уметникот го
користи за свое слободно одене кои
елегантната игра на својата чиста фор-
ма абстрахирана од деталите. И можеби

толку во неговиот немирен потег како
неспираливо да провејува грчевитото пул-
сирање на животот.

Х Х Х

Во останатите простории на Умет-
ничката галерија е поставката на тра-
диционалната 4 изложба на графика од
членовите и ДЛУМ за оваа година. Соо-
чени со веќе познатите ликовни вред-
ности на овие наши афирмирани уметни-
ци кои, покрај другото, се занимаваат и
со графика, не донесува ништо ново во
тој контекст, освен некои млади сили
што го афирмираат графичкиот израз
кај нас на едно достоино ниво.

Сликарот Ана ТЕМКОВА во техника
— сериографија доследно го носи својот
лирски интериер со нагласена женска
сензибилност и сетно-посталпична ме-
ланхолија на еден приемилив за сите ре-
алистичен начин.

На ова се надоврзува единствено
Даница МАРКОВСКА, графичар од нај-
младата генерација, но само по реалистич-
ниот третман на својот израз, кој
донесува само една увежбата страна на
изведбата со сè уште јасното влијание
на Академијата.

По тоа следат Пеперутката и Галебот
на Димитар ГАСПАРОВ каде што се
уочува неговата сликарска природа, и
птиците на Т. ДИМЧЕВСКИ во исто
така реалистичен домен на изразување-
то со претензии на експресивност.

Забележлива е и романтичната при-
рода на Јован ПЕТРОВ низ неговата
технолошко-експериментарна, сукцесивна
поставеност на геометриските форми, по
некогаш како филмски секвенци на ед-
на имажинарна средина.

Наспроти ова, се издвојува егзактна-
та одреденост и строгост на поставката
на Петар ХАШИ БОШКОВ, која потсе-
тува на ликовното искуство на неопластич-
тизмот, само во една сегментарна
строга низа на механистичко движење
на непрекинатата лента и на строго дефи-
нирана боја со симболично-оптичка ви-
зуелност. Во техника сито-штампа тие
листови можат да бидат претекст или
причина на скулптурската повиканост
на авторот.

Нагласувајќи ја тактилната вредност
на материјата од која поаѓа, Драган
БИКОВ ја чини само на себе достапна
не правејќи ја истата композиционо ин-
тересна и поинвентивна.

И Томислав Крмов гради свој имаги-
нарен свет и графичка суштина со доб-
ро композирана целина на елементи
земени како повод од надворешниот
свет, но пресоздадени во таков компо-
зициски склоп којшто не секогаш посе-
дува среќно избрани бои што можат да
бидат и симболични.

Сликарот Симон МЕШОВ, претставен
секогаш во нов обид и дух на експери-
мент, којшто го води до асурот на
современото човештво и современото
човек, при тоа експеримент насочен кон
изненадување и ефект кој делува на на-
шето око.

За разлика од сите нив сликарскиот
темперамент на Гајтор Чемерски секо-
гаш носи темпераментна и нервозна ми-
нија; секогаш во еден нему својствен
манир на немирна и експресивна егзе-
куција, морбидната и страствена прот-
каеност на човековата природа со над-
вешниот негов соговорник од светот
на високите, на својата втора природа.

По графиките на Ранко СТРУМЕНИ-
КОВСКИ во црно-бела сито-штампа со
неговиот микрокосмос и единство на
природата, нè пресретнува графиката
на младост и надежен Димитар МАЛИ-
ДАНОВ, со далеката романтицизација на
Триптих, Порта и Стар полеј, сакајќи
да најде вечен компромис меѓу тие сим-
боли на „старото“ со неминовното од-
мивување на времето, интонирајќи го
со вечниот амбиен на полилејот кој се-
когаш ќе сјае како недоречена суштина
на исчекувањето со сета негова таин-
ственост и напатост на мистичниот мо-
мент; потврда на неговата инвентивно
решена композиција со тихо ритмично
развивување на плохите (кои и по сво-
јот графички валер се убаво нијансирани)
и сензитивно повлечената линија,
што значи едно верско доживување на
мистичност и очекување.

Владимир Величковски